

بسمه تعالی
مجلس شورای اسلامی
دورماول - سال چهارم
۱۳۶۲-۱۳۶۳

۲۷۵

شماره ترتیب چاپ ۱۶۵۴

شماره ۶۳۲۰۶
تاریخ ۱۳۶۲/۳/۱۲
حجت الاسلام آقای‌هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه راجع به معافیت از هزینه دادرسی در دعاوی علی‌موراث و بستگان شاه‌معدوم که بنا به پیشنهاد شماره ۱۵/۲۲۶۰ مورخ ۱۳۶۱/۹/۷ وزارت دادگستری در جلسه مورخ ۱۳۶۱/۹/۲۱ هیأت وزیران بتصویب رسیده است به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

نخست وزیر
میر حسین موسوی

گزارش توجیهی مربوط به ماده واحده معافیت از هزینه دادرسی برخی خواها نهایی ایرانی در دعاوی علیه خاندان منغور پهلوی

بند ۱۴ بیانیه الجزایر مقرر داشته است. " به محض صدور گواهی مذکور در بند ۳ فوق توسط دولت الجزایر، ایالات متحده به کلیه دادگاههای ذیربط ایالات متحده اعلام خواهد کرد که در مورد دعاوی مندرج در بند ۱۲، ادعای ایران نبایستی چه با استناد اصول مصونیت دولت مستقل یا به استناد قانون دکترین کشوری مردود تلقی گردد. و نیز اعلام خواهد کرد مصوبه‌ها و احکام ایران در ارتباط با چنین دارائیهائی بایستی طبق قوانین ایالات متحده

وسیله دادگاه‌های آمریکا اجرا گردد ."

احکام صادره از دادگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در آمریکا طبق مقرره فوق و در سایر ممالک بر طبق دوا و ضابطه قوانین داخلی هر کشور و معاهدات منعقد هفتی ما بین قابل اجراست . لکن مشکل هزینه‌های درسی در داخل ایران بر سر راه‌های از خواهانهای ایرانی جهت اقامه دعوی علیه خاندان منفور پهلوی و اخذ حکم بر علیه ایشان ایجاد مانع کرده که بعضا منجر به تاخیر کلی در انجام این مهم شده است . توضیح مطلب اینکه .

۱- اینگونه دعاوی نوعاً بدلیل گسترده بودن قلمرو غارتگریهای خاندان مزبور و بی‌ابودن میزان برخی مطالبات هزینه‌های دادگستری سنگینی را بر خواهانهای خود تحمیل میکنند که پرداختن این وجوه با در نظر گرفتن مطالبات ذیل از لحاظ امور مالی و داخلی هر سازمان مسائلی را بهمراه خواهد داشت .

۲- احکام صادره بر علیه خاندان مزبور اصولاً پس از آنکه در دادگاههای خارج بر طبق قوانین داخلی هر کشوری و متون قراردادها و موجود مورد بررسی قرار گیرد توسط آنان تنفیذ و اجرا خواهد شد و این جریان که موجود عدم اطمینان کافی خواهانهای ایرانی به عملکرد آنسان میگردد خود موجب دیگری است در تردید ایشان نسبت به پرداخت هزینه‌های دادگستری .

۳- احکام مزبور بفرض تأیید و تنفیذ در دادگاههای خارج هنگامی مفید فایده خواهد بود که بتوان در مقابل آنها اموال و داراییهایی از خاندان منفور معرفی کرد در حالی که با توجه به اختفاء و مخفی کاری این خاندان احتمال یافتن اموالی از ایشان بنحوی که جوابگوی تمام یا قسمت معتنا بیی از مطالبات محکوم لهم ایرانی باشد زیاد نیست .

آنچه ذکر شد مشکلاتی است که بر سر راه خواهانهای ایرانی در پرداخت هزینه‌های دادگستری و اقامه دعوی در دادگستری وجود دارد ولی از طرف دیگر .

اولاً . لازم است از مگانتی که بیاینها لجزا نرد در اختیار ما میگذاارد حد اکثر استفادہ بشود و یکمورد آن بند ۱۴ بیاینها در خصوص اجرای احکام ایران در آمریکا است که بدین ترتیب ضرورت دارد بمنظور تحصیل احکام محکومیت خاندان پهلوی در دادگستری اقامه دعوی بشود . البته در نهایت چنانچه دولت آمریکا از اجرای آنها سر باز زند موضوع بعنوان موردی دیگر از تخلفات آن کشور از اجرای بیاینها لجزا نر به دیوان داور و لاهه رجاع خواهد شد .

ثانیاً . از لحاظ مالی نیز لازم است نسبت به استرداد آن دستاویزهای مالی خاندان پهلوی که

درگوشه و کنارجهان یافت شده و با خواهد شد از هر طریق و یا تمسک به هر وسیله ای از جمله آراء دادگاههای ایران اقدام نمود.

لهذا بمنظور تسریع در امر اقامه دعاوی و رفع مشکلات مزبور که همگی ارتباط با مساله هزینه دادرسی پیدا میکند لازم است خواهانهای ایرانی بشرح متن پیشنهادی ماده واحده یعنی وزارتخانهها ، موسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت ، شهرداریها ، بانکها ، همچنین شرکتهاییکه مدیردولتی دارند در دعاوی علیه خاندان منفور پهلوی از هزینه دادرسی معاف باشند و بدین ترتیب حداقل نگران جبران نشدن هزینههای پرداختی خود نگرددند .

لایحه راجع به معافیت از هزینه دادرسی در دعاوی

علیه وراث و بستگان شاه معدوم

ماده واحده - وزارتخانهها و موسسات دولتی و شهرداریها و بانکها و سایر اشخاص حقوقی تابعه دولت جمهوری اسلامی ایران که علیه وراث و بستگان محمد رضا پهلوی (شاه سابق) بشرح مندرج در ذیل اقامه دعوی میکنند از پرداخت هزینههای دادرسی و دفتر معاف هستند .

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام پدر	نام مادر	شماره شناسنامه
۱	فاطمه پهلوی	رضا	تاج ماه	۵۹۶۴ تهران
۲	شمس (خدیجه) پهلوی	رضا	تاج الملوک	" ۵۹۶۵
۳	تاج الملوک پهلوی	تیمور	ملکا السلطان	" ۵۹۶۶
۴	اشرف (زهرا) پهلوی	رضا	تاج الملوک	" ۱۲۷
۵	امیررضا آتابای	هادی	فاطمه	" ۱۵۸۴۸

۶	ملکه اقدس (سیمین دخت) پهلوی	ها دی	فاطمه	۱۵۸۴۹ تهران
۷	سیروس آتابای	ها دی	فاطمه	" ۲۳۱۳۹
۸	مهناز (زهرا) زاهدی	اردشیر	شهناز	" ۲۵
۹	کیوان پهلوی نیا	علی هیلر	فاطمه	" ۲۱
۱۰	کامبیز خاتمی	محمد	فاطمه	" ۱
۱۱	فرحناز (معصومه) پهلوی	محمد رضا	فرح	" ۲
۱۲	علیرضا پهلوی	رضا	تاج الملوک	" ۱
۱۳	غلامرضا پهلوی	رضا	توران	" ۲
۱۴	عبدالرضا پهلوی	رضا	عصمت الملوک	" ۳
۱۵	احمد رضا پهلوی	رضا	عصمت الملوک	" ۴
۱۶	محمود رضا پهلوی	رضا	عصمت الملوک	" ۵
۱۷	فاطمه پهلوی	رضا	عصمت الملوک	" ۶
۱۸	حمیدرضا پهلوی	رضا	عصمت الملوک	" ۷
۱۹	مهرداد پهلوی	غلامرضا	هما	" ۸
۲۰	بهمن پهلوی	غلامرضا	هما	" ۹
۲۱	علی پهلوی (به سلامی اصل تغییر یافته است)	علیرضا	کرستان	" ۱۰
۲۲	شهناز پهلوی	محمد رضا	فوزیه	" ۱۱
۲۳	بهزاد رضا پهلوی	حمیدرضا	هما	" ۱۲
۲۴	نازک پهلوی	حمیدرضا	هما	" ۱۳

تهران	۱۴	احمد رضا	سیمین تاج	شاهرخ پهلوی	۲۵
"	۱۵	احمد رضا	سیمین تاج	شهلا پهلوی	۲۶
"	۱۶	احمد	اشرف الملوک	شهریار شفق نیا	۲۷
"	۱۷	احمد	اشرف الملوک	آزاده شفق نیا	۲۸
"	۱۸	حمید رضا	مینو	نیلوفر پهلوی (به آشتیانی نیک تغییر نام یافته است)	۲۹
"	۱۹	علی قوام	اشرف	شهرام پهلوی نیا	۳۰
"		علی هیلر	فاطمه	داریوش پهلوی نیا	۳۱
"	۲۳	شهرام	نیلوفر	سیروس پهلوی نیا	۳۲
"	۲۴	والتر	رزا	سونیا مارینا (مریم) پهلوی	۳۳
"	۲۵	خسرو	شهناز	کیخسرو جهانبانی	۳۴
"	۲۶	حمید رضا	حوریه خامنه	جعفر رضا پهلوی	۳۵
"	۲۷	فرشاد	آزاده	کامران عباسوچید	۳۶
"	۲	غلامرضا	منیژه	آذر دخت (خدیدجه) پهلوی	۳۷
"	۱	غلامرضا	منیژه	مریم (زهرا) پهلوی	۳۸
"	۳	غلامرضا	منیژه	بهرام پهلوی	۳۹
"	۲	عبدالرضا	پری سیما	کامیار پهلوی	۴۰
"	۲	عبدالرضا	پری سیما	سروناز پهلوی	۴۱
"	۱	احمد رضا	رزا	شاهین پهلوی	۴۲
"	۱	احمد رضا	رزا	شهرناز پهلوی	۴۳

تهران	۱	احمد رضا	زرا	پری ناز پهلوی	۴۴
"	۱	محمد رضا	فرح	رضا پهلوی	۴۵
"	۳	محمد رضا	فرح	علیناز پهلوی	۴۶
"	۴	محمد رضا	فرح	لیلا (فاطمه) پهلوی	۴۷
"	۱	محمد	فاطمه	رامین خاتمی	۴۸
"	۱	سونیا ماریا (مریم)	علی	یونس (محمد) پهلوی " به اسلامی	۴۹
				اصل تغییر یافته "	
"	۱۰	سونیا ماریا (مریم)	علی	داوید پهلوی	۵۰
"	۱	سونیا ماریا (مریم)	علی	هود پهلوی	۵۱
"	۱	بنگاتریس	شهباز	آناهیتا پهلبد	۵۲
"	۱	مریم	شهریار	دارا شفیق	۵۳
"	۱	خسرو	شهناز	فوزیه جهانبانی	۵۴
"	۵۰۶	سهراب	فریده	فرح دیبا	۵۵
"	۲۶۶۹۴	-	-	شهباز پهلبد	۵۶
"	۶۰۴۲	-	-	شهریار پهلبد	۵۷
"	۵۹۶۳	داداش یک	نوش آفرین	رضا پهلوی	۵۸

وزیر دادگستری

نخست وزیر

وزیر صنایع سنگین و نماینده نخست وزیر در شورای عالی نظارت دفتر
خدمات حقوقی بین الملل